

Biblioteca „Căminul”
Strada Românilor No. 6. Telefon No. 156

Căminul Ardealului

Apare afară de Luni și zilele după sărbători
 zilnic. — Redacția și Administrația
 Strada Românilor No. 6. Telefon No. 156

Ziar de propagandă națională

Abonamentul pe an 800 Lei, pe jumătate
 de an 400 Lei, pe un sfert 200 Lei, pe
 lună 70 Lei. Pentru America pe an 5 dolari

Pe marginea jelaniiilor minoritare

Arad, 17 Dec.

Presă minoritară dela noi a devenit un necontentit cor de bocete.

După informațiile și lacrimile acestei prese, România ar fi un adevărat iad pentru minorități.

Și cu toate acestea, spre acest „iad” care este România, vin mereu, dela 1918 incoace, cetățeni străini cari își caută prin noi un adăpost și-o bucată de pâine. Au venit și vin din „rairi-le”, cari au fost patriile lor, spre România hulită, spre acest iad al minorităților, sute de mii de cetățeni străini cari nu vreau s'o mai părăsească.

Unii au muncit cinstit, alții s'au dat la „învârteli” primejdioase și la agitații subversive. Grija și bănuelile noastre nu le-au deschis granițele tuturor, fără deosebire, cum li s'ar fi deschis într'alte țări.

Ospitalitatea românească a trecut și în această privință, toate marginile.

Și totuși, o purificare a at-

mosferei se impune. Numărul străinilor a crescut în mod îngrijorător. Unii îmbogățindu-se rapid, au ajuns să sfideze autoritățile românești și să opereze ca'n codru, la adăpostul unor criminale protecții românești dela centru. La caz de nevoie am putea cita nume de cetățeni străini cari au câștigat la noi zeci de milioane pe căi cari, în patriile lor, i-ar fi condus repede la pușcărie.

De acești vampiri, capabili de toate infamiile și de toate crimele, trebuie curățată țara, și cât mai grabnic.

Măsurile luate sub trecuta guvernare liberală au fost zădărnice de intervenții ticăloase. Acele măsuri n'au avut alt rezultat decât îmbogățirea unor avocați fără scrupul. Ce n'au putut duce la bun sfârșit liberalii, va face desigur treaza conștiință românească a actualului ministru de interne, dela care suntem în drept să așteptăm curățarea țării de elementele indezirabile.

Ajutorati pe cei săraci!

— Apelul Patriarhului —

Încă la 1921 am dispus cu ordinul Nostru Nr. 2708, ca în toate bisericile din „Arhiepiscopia Bucureștilor” să se poarte în Duminici și Sărbători DISCUL MILELOR, pentru adunarea de mijloace, din cari să se împartă ajutoare la cei săraci, bolnavi, văduve, orfani, copii de școală, etc., fie în bani, lemne, alimente, cărți, căci fără asemenea fapte de milă creștinească „credința noastră — propovăduită prin graiu — este moartă. Biserica trebuie să aibă simțul cel mai dezvoltat pentru nevoile și suferințele deaproapelui și slujitorii ei trebuie să steie în fruntea tuturor operilor caritabile și samaritanice; iar credincioșii să-i urmeze și să-i ajute în acest scop.

Frumoasa acțiune de propovăduire misionară, pornită în Capitală și în cele mai multe părți ale Arhiepiscopiei Noăstră, trebuie să fie însoțită și de mișcări și străduință paralele pentru ajutorarea deaproapelor nevoiași în toată țara.

Deci clerul și toate organele bisericele trebuie să se năzuiască a sta prin munca lor în fruntea unor asemenea opere de binefacere, ca poporul să vadă și să simtă, că

biserica este mama sa ocrotitoare în toate nevoile. Pretutindenea deci trebuie preoții, preotesele, etc., să înțeleagă această sublimă îndatorire. Atunci vorbele și faptele de milă creștinească se vor înfrăți într'o creștinească armonie de-a face din biserică un așezământ viu și activ în viața poporului.

Timpul iernei friguroase, cu toate mizeriile ei, și mai ales Sărbătorile Crăciunului, este cel mai potrivit pentru exercitarea faptelor de milă creștinească. De aceea sfătuesc și povățuesc pe toți preoții și fiii mei sufletești: Să adune mijloace și să ajutoreze pe cei săraci, cu mâna largă, mai ales în zilele ce urmează. Cu părintești binecuvântări.

MIRON,

Arhiepiscop Patriarh.

București, Decembrie 1926.

Demersuri franceze la Berlin.

Guvernul francez a trimis o notă Germaniei în care insistă ca Reichswehrul să rupă ori ce legătură cu diferitele organizații de apărare națională, cari urmează să fie desființate.

O comemorare

În toamna târzie, în care imperiul habsburgic trosnea din toate încheiturile, tinere Cornel Petrovici, student în drept, te-ai fi gândit tu, că viața ta va fi socotită de unii piedeca ce trebuie înlăturată, spre a o opri rostogolirea?

Erai doar un tânăr plătând, cu înfățișarea modestă, timid și muncind din greu. Ți-ai ridicat abia „indexul” dela facultate și îți întorceai ordinea de zi pentru un întreg an. Te văd apoi posedat de entuziasmul colectiv, ce a păs stăpânire pe inima ta dându-ți puteri ce te uimeau. Sub fruntea ta infierbântată, se îngâmădeau acum, slobode, îndrăzneli și îndemnuri de nebiruit, de rostul cărora te lamureai vag.

În fața vremurilor ce își răspândeau freacă din zare în zare, tu simțai împede însă, că e ziua în care viața unui om e ceva foarte, foarte puțin lucru. Înfricat și neliniștit, ai urmat entuziasmului ce te-a ridicat din făgașul

obișnuit spre a te duce până la capătul jertfei supreme. Entuziasmul ți-a îndreptat pașii în calea furtii ce răzăcea turmentată de desnădejde pe străzile Clujului. Un glonț ți-a perforat în dreptul inimii, cartea de frecvență, cu scrisu-i încă jilav, și ți-a așternut trupul mototol în noroiul lipicios al zilelor de restricte.

Opt ani s'au împlinit eri, decând tu, ți-ai dat jertfa supremă. De-atunci camarazii tăi de luptă și de carte au trecut un drum spinos de frământări necurmte.

Tu însă ai rămas unde pentru totdeauna te-a ridicat eroismul tău: imagine pilduitoare în inima poporului pe care l'ai răscumpărat.

Cornel Petrovici, student în drept ucis de către bandele secușii pe străzile Clujului, în anul izbăvirii noastre — ne amintim de tine, ca de o jertfă scumpă.

Noua lege a presei — și încă ceva

Nevoia unei reglementări precise a produselor de tipar și a problemelor accesorii se resimte de mult, într'o vreme când legiuiri disparate și învechite, nu mai acopere noua stare de lucruri, iar dealtă parte nici măcar nu prevăd soluții pentru produsele radiofonice bunăoară a căror existență nici măcar nu fusese bănuită de vechii legiuitori.

În vederea întocmirii unui proiect de lege care să îmbrățișeze întregul complex de chestiuni a fost însășit alcătuită o comisiune din magistrați superiori, ziaristi de marcă și profesori de specialitate.

Cu această ocaziune se va discuta desigur punctul atât de sensibil al vieții noastre publice, aceia a libertății presei, garanția de constituție și practică dealungul deceniilor în chip eroic de acea presă zilnică, pe care s'a sprijinit în bună parte oficialitatea creând atmosfera de entuziasm din preajma luptării în acțiune a României.

Prea mari și însemnate servicii a adus presa cauzei naționale, ca din înălțimea prestigiului, unde a ridicat-o exclusiv meritele sale să și simtă o firească susceptibilitate decăteori e vorba de a se îngăi li libertatea de acțiune.

Nu este mai puțin adevărat însă că forța presei e deatâteaori și o armă primejdioasă Statului, de câte ori încapă li mâini streine ori nepricepute.

Dar, ca o prevenire a răului nu e necesar instituirea a at a unui regim de control și tutelă din partea oficialității. Se impune mai de grab o selecționare a elementelor care constituie corpul ziarștilor. Cea mai bună chează e a unei prese de ordine și de cinste profesională, nu trebuie să constituie niciodată controlul din afară. Ea trebuie să și găsească în însăș reprezentanți și arbitrii ce să supravegheze la o exercitare în marginea

intereselor de Stat, a misiunii atât de dificilă ce revine gazetarului.

Nu măsuri de constrângere din partea organelor din afară, ci o justă și cumpănită supraveghere și moderare propriilor sale puteri poate face o presă și liberă și folositoare.

INSEMĂRI DE-O ZI

Intre sociologie și berărie

Arad, 17 Decembrie.

Numele Ferrero, ilustrat de către celebrul istoriograf și sociolog Guglielmo Ferrero, este foarte frecvent în Italia. Acest nume este purtat și de un onest restaurator care a deschis decurând într'un cartier din Paris, foarte căutat de colonia italiană, o berărie magnifică și proporții ciclopice, strălucind de podoabe și oglinzi.

Di Guglielmo Ferrero aflându-se de curând în Paris și observând într'o zi că cianul li este deranjat a intrat în prăvălia unui ciasornicar din vecinătatea hotelului unde locuia. Ferrero dădu ciasornicarului numele și adresa pentru a-i trimite obiectul reparat.

Citind numele Ferrero, ciasornicarul ridică de-odată spre marele scriitor privirile-i strălucind de admirație.

— Dv. sunteți domnul Ferrero?
— Da! Eu sunt!
— Da! Dv. sunteți marele Ferrero?
Marele istoriograf, o fire foarte modestă, genat de laudele ciasornicarului, răspunse: Dacă Dv. voinți!

— Ah! dar, continuă ciasornicarul. Dv. aveți o reputație imensă printre membrii coloniei italiene din Paris! Ceeace ați făcut Dv. e admirabil. Se vorbește pretutindeni, fără încetare, de grandoarea operei Dvoastră.

Marele istoric al Cezarilor și-al decadentei Romei gândi să curme conversația în timp ce ciasornicarul entusiasmata adaugă:

— Ah, această berărie pe care ați înființat-o lângă gară, este o magnifică întreprindere! Toți italienii din Paris sunt pe drept cuvânt, mândri că unul dintre compatrioții lor a putut amenaja și deschide un așa de mare restaurant-berărie!

Domnul Guglielmo Ferrero, care e filosof, surise gândindu-se la desertăciunea gloriei.

E. C.

Dela delegația permanentă județeană

— Ședința din 17 Decembrie —

Convorbiri telefonice în județ

În urma unei adrese a Direcției generale P. T. T. delegația permanentă a consiliului județean a aprobat cererea susnumitei Direcțiuni, care are următorul cuprins. În comunele din județ unde nu există oficii poștale, se va putea face convorbiri telefonice în birourile oficiilor unde există telefoane, convorbirile particulare urmând a fi taxate conform legii P. T. T. în vigoare. În acest caz comunele vor fi scutite de taxa de abonament și întrețineri. Funcționarul însărcinat cu încasarea taxelor pentru convorbirile efectuate, va fi plătit cu o leafă ce se va stabili ulterior. Această decizie intră în vigoare dela 1 Ianuarie 1927.

Salarizarea moștelor comunale

Se știe că în prezent moștele comunale erau plătite de comune la o leafă fixă, și cum bugetele comunelor erau reduse, cele mai bune moște au plecat în alte părți.

În consecință, pentru înlăturarea acestor inconveniente, s'a stabilit o leafă fixă moștelor comunale, variind între 200—500 lei lunar, după starea materială a fiecărei comune. Se crede că în urma acestei hotărâri, lucrurile se vor îndrepta.

Noul fol cadastral

În urma trasării noii frontiere în foile cadastrale individuale au intervenit mari schimbări, deoarece ele nu mai corespundeau realității; fapt care făcea ca o mare majoritate a locuitorilor comunelor de frontieră să fie supuși unor impozite mult mai mari, decât celor pe care urmau să le plătească

de drept. Pentru înlăturarea în parte a acestor neajunsuri, unele comune de frontieră din inițiativa proprie și cu organe cadastrale particulare au făcut convențele rectificării. Cum aceste taxe erau exagerate, în înțelegere cu inspectoratul geodezic din Timișoara, s'a hotărât ca tot aceste lucrări să se facă în viitor numai prin licitație publică. Cu această ocazie se va face și o romanizare a foilor cadastrale, care dăinuind din timpul regimului maghiar, au fost scrise în ungurește.

Comisiunile de verificare a registrelor și actelor de casierie

S'au înlocuit comisiile verificatoare a registrelor și actelor de casierie, a administrațiilor financiare și oficiilor vamale, după cum urmează. Pentru orașul Arad: dl Vasile Boneu și dl dr. Sever Popovici, membru delegat al comisiei județene; pentru Nădlac, Pecica și Turou: dl dr. Sever Miclea; pentru Grăniceri (Otlaca) și Chișineu: dl Mauciu. Dnii pretori respectivi, înlocuind prefectul de județ vor face parte din aceste comisii în comunele din județ sus amintite.

Școala comunei Bocsig

S'a aprobat propunerea consiliului comunal al comunei Bocsig, prin care se cumpără dela dl Eles din Arad, cartelul Karagheorghievici din acea comună, pentru suma de 750000 lei. Aceasta clădire a fost deja amenajată pentru școală, având trei sale de curs, împreună cu locuință pentru director. În legătură cu această cumpărare, s'a hotărât ca din teritoriul parcului acestui castel, o suprafață de 1200 st. p. să se dea gratuit bisericii ortodoxe din acea localitate, pentru viitoarea biserică.

Un curs catehetic pentru profesorii de religie din mitropolia Ardealului

I. P. S. S. Mitropolitul Nicolae Bălan al Ardealului, socotind necesar înființarea unui curs catehetic pentru profesorii de religie din Mitropolia Ardealului, a prezentat dlui ministru al instrucțiunii o înțâmpinare, în care arată cât este de necesară înființarea unui astfel de curs pentru ridicarea învătă-mântului religios în școlile secundare.

I. P. S. S. arată că la acest curs urmează să se prezinte toți profesorii de religie dela școlile de stat din cuprinsul celor cinci eparhii ortodoxe. Aceasta, pentru că cea mai mare parte a profesorilor de religie a fost recrutată dintre preoții mai de seamă, cari

nu sunt pregătiți pentru catedră. E necesar deci să se organizeze acest curs pe seama lor, la care să se angajeze profesori specialiști în științele teologice și pedagogice.

Spre a se putea realiza această inițiativă I. P. S. S. Mitropolitul Bălan al Ardealului, a cerut dlui ministru al instrucțiunii să prevadă în bugetul anului viitor un ajutor de 300.000 lei pentru înființarea acestui curs.

Cererea înaltului prelat a fost luată în considerațiune și trimisă comisiei bugetare a Camerei, spre a pune această sumă în buget.

Un mare plan mussolinian

— Prin Spalato și Belgrad spre Timișoara, Cernăuți și Kiev. —
— Ducele a elaborat un plan grandios —

Albania a fost oferită protectoratului italian.

Un mare vis al ducelui e la începutul realizării. El a propus, nu de mult, d-lui Nincici la Roma, un mijloc de a lega prin cale ferată pe slavii de sud cu acei de dincolo de Nistru. Dela Ancova și Brindisi, prin Belgrad spre Moscova. Mussolini vedea posibilitatea de a lega Adriatica cu inima Rusiei. Condiția esențială ar fi fost menținerea statutului quo în Balcani.

Între timp Mussolini a dat lovitură în Albania. A câștigat de partea sa pe Ahmed Bey Zogu.

Cum va realiza astăzi planul său gigantic de cale ferată.

Impotriva Jugoslaviei și fără ea nu se poate.

Se pare însă că ducele va face o ofertă surăzătoare vecinilor săi.

Jugoslavii urmăresc de multă vreme

realizarea unei rețele de drum de fier, așa zise a Adriaticei, care ar urma un traseu vertical Belgrad-Serajevo-Spalato.

În acest scop Belgradul a vrut să împrumute 100 milioane dolari. N'a obținut decât 10 milioane pe care l-a utilizat pentru refacere.

Mussolini este gata să ofere sprijinul său pentru înălțuirea acestei linii ferate.

El promite chiar că va realiza legătura prin România cu Rusia.

Evident ducele se va împăca, mai curând ori mai târziu, cu Belgradul. El va lupta din răspuțeri pentru a ajunge la lichidarea diferendelor româno-ruse, fiindcă numai în acest caz ar putea pune în aplicare giganticul lui proiect.

Se asigură că în această direcțiune lucrează activ guvernul fascist.

Corpurile legiuitoare

BUCUREȘTI. — La discuția asupra mesajului vorbește dl deputat Aciu din partidul național-tărănistozist. nd asupra felului în care au fost făcute alegerile și declară că nu va vota proiectul de răspuns la mesaj. Dl Sasu fost ministru liberal propune ca parte din răspunsul la mesaj privitoare la persoana M. S. Regale să fie acceptată de către cameră în unanimitate, ca o mărturisire de omagiu față de persoana suveranului. Arată că istoria țării românești nu cunoaște o perioadă mai bogată în evenimente intru realizarea aspirațiilor naționale, ca glorioasa domnie a M. S. Regele Ferdinand.

La deschidere președintele a rugat pe deputați să-și amâne interelările pe după sărbători. Camera a primit propunerea președintelui, apoi a intrat în ordinea de zi.

Duca își exprimă lealitatea și credința față de Coroană și pe această chestie nu vrea să intre în polemici. Declară că partidul liberal e hotărât pentru armonia socială și nu pentru anumite clase, precum a afirmat-o dl Manoilescu. Ia cu bucurie la cunoștință că guvernul vrea să urmeze politica continuității. Dezaproabă însă schimbarea legii administrative și politica față de minorități a guvernului. Toate partidele trebuie să urmeze o politică unitară față de minorități.

Partidul liberal urmează față de minorități, o politică liberală și e gata să le satisfacă aspirțiile cu condiția ca minorității să fie cetățeni credincioși și loiali ai statului român și să renunțe la intervenții inutile la Liga Națiunilor.

Averescu: Și eu pretind ca aceasta să nu să mai întâmple.

Duca: Atacă politica școlară a ministrului Petrovici apoi se ocupă de politica externă a guvernului și-și exprimă mulțumirea că guvernul actual face o politică a păcii.

După dl Duca ia cuvântul dl Dr. Willer din partidul maghiar.

Consiliul de miniștrii de azi

BUCUREȘTI. — Azi înainte de amiază a avut loc un consiliu de miniștrii, care a durat până la ora 2 după amiază. Consiliul s'a ocupat înainte de toate de reorganizarea C. F. R. Proiectul lasă reșitiile de conducere, dară cercul de activitate îl pune în concordanță cu atribuțiile subsecretariatului comunicațiilor, care a fost înființat recent.

Unlunea personală româno-ungară.

BUDAPESTA. — Deputatul ungar Iuliu Rubinek ocupându-se de problemele de viitor ale ungariilor, a declarat că problema regalității va fi rezolvită într'un viitor apropiat. În ce privește uniunea personală româno-ungară spune, că această concepție politică este împărțită de foarte puțini oameni politici. În rezolvirea problemei regalității de prim-ministru Conte Stefan Bethlem are o soluție cu totul opusă.

AMURG

De Ștefan Zeromski

Și iată, noaptea era gata să sosească: pădurile depărtate, albastrii ca cerul, se făceau negre și se topeau în văzduhul cenușiu, reflexele apelor se atingeau, din brazi cădeau umbre uriașe; pe coama dealului, prin crângurile tăiate, sângea încă, ici colo, câte un trunchi sau câte o piatră. Acele puncte luminoase răsfrângeau pe întinderea adâncă și singuratică, întunecată trespătat, mici scântei vagi ce vibrau, se frângeau, tremurau, se stingeau; copacii și tufșurile își pierdeau relieful, formele masive, culoarea naturală, devenind imagini netede în contururi bizare, negre ca noaptea.

Amurgul se aciua în vale, răspândind frig pătrunzător. Intunericul înainta în unde nevăzute, aluneca de-alungul povârnișurilor, sorbea colorile șterse ale ierburilor, ale văgănelor, ale pământului prăvălit, ale pietrelor.

Impotriva undelor amurgului răsărea din bălți altele, alburii, străvezii, abia vă-

zute, ce alunecau, ca niște panglici, se'ncolăceau grămezi în jurul tufșurilor, tremurau și se rupeau pe suprafața apelor. Sufierea rece a umezelii le lipea, le comprima pe fundul pământului prăbușit, le întindea orizontal ca niște fire de in.

Vine negura... șopti Walek. Era clipa amurgului în care orice formă se disolvă în pulbere și în neant, iar cenușii gol ce se răspândește, te privește parcă în ochi și-ți strânge inima cu o tristețe negrăită. Femeia se sgârce de spaimă, l se ridică părul în cap, îi trecu un fior prin carne. Negura sosea ca un cadavru viu, se țara peste ea, îi ajungea la umeri, se dădea înapoi, o pândea și iar înainta îndrăsnit de pretutindeni. Li puneu mâini reci în spinare, îi pătrundeau în trup până la oasă, îi răcăia gâteliul și-i gădila în piept. Atunci, îi aminti de pruncul ei. Nu-l văzuse dela prânz: dormea singur în cocioaba tchisă, într'un leagăn de

scoarță de tei, atârnat de ramuri de mesteacăn. De sigur plângea, înghițea scuipatul de foame, sughițea... Femeia auzea plânsul lui dureros ca un șuier de uliu pe câmpia singuratică. Li suna în urechi, li răsuna în creier, îi sfâșia inima. Toată ziua nu se gândise la el, fiindcă munca aspră și fără răgaz risipea toate gândurile, le mistuia, le amesteca; dar acuma spaima nopții o silea să se reculeagă, să se gândească la pruncul de acasă...

Walek, zise ea sfios, în timp ce țărânel tragea roaba mai aproape, dacă te-ai repezi la cocioabă să pui cartofii la fierț?...

Gibala nu răspunse; parcă nu auzise; apucă roaba și o împinse înainte, îndoiindu se ca un sac mare de secură. Când se întoarse, femeia îl rugă iarăși: Walek, dacă te-ai repezi?...

— Da! mormăi țărânel pricâjit.

Cunoștea mânia lui, știa că era în stare să te apuce în brațe, să-ți strângă carnea în mână, să te sguție odată, de două ori și apoi să te strângă ca pe o cârpă. Știa că poate s'o lovească în cap, să-și înfășoare pum-

nul cu părul ei și s'o târască pe drum sau, în mânia lui, să apuce sapa din nămul și să lovească orbește, fără să-i pese dacă omoară.

Dar teama de pedeapsă era covârșită de nerăbdarea de a vedea copilul, ce devenise durere chinuitoare. Din când în când, femeia se gândia să fugă: să se târască pe brânci pe povârniș, să sară în vorul și s'o ia apoi razna peste câmp, printre ogoare, alergând nebunește. Plecându-se să umple roaba, alerga în gând, sârea ca o nevăstuică, simția vie durerea să alerga în picioarele goale peste ierburile te-poase, peste spinii murelor... și spinii ascuțiți îi răneau nu numai picioarele, îi scrijăiau inima. Ajungea la colibă, ridica ivărul cu cleanță de lemn, o isbea în față aerul închis, se ridica în vârful picioarelor până la teagă... Walek, la întoacere, ar fi lovit-o, ar fi chinuit-o, dar asta s'ar fi întâmplat pe urmă, pe urmă...

Totuși, când Walek răsări din negură, o cuprinsese iar groaza pumnului. Iarăși se jelui cu umilită, deși știa că păcătosul n'o s'o lase să plece.

Modificarea procedurii înaintea comitetului agrar

— Corespondență specială —

Arad, 17 Dec.

Ministerul de domenii a pregătit că modificări, în ce privește a reformei agrare, modificând și unele articole, referitor la organizarea comitetului agrar. Din cele până în prezent, cea mai importantă modificare va fi aceea a procedurii judecătorești a recursurilor — la comitetul agrar — dându-se voie ca deciziile să poată fi publicate. Subsecretar de stat Busoiescu, în discuțiile despre rostul acestor reforme, a făcut următoarea declarație: »Pentru că este alcătuită legea agrară specială principiile după care funcționează comitetul agrar, au ridicat în discuție părți nemulțumiri, ne preocupăm de modificarea unor anumite articole, care nu au fost încă de lămurite, sau prin lege de organizare, aduc o schimbare în modul de organizare a comitetului oralității dezbaterilor. Voim să introducem o ordine de zi a procedurii, iar părțile interesate să fie așezate cu cel puțin două luni, înainte de începerea proceselor, spre a putea în timpul necesar procurării diferitelor articole.

Se mai intenționează și modificarea actualii legi de organizare a comitetului agrar, conform principiilor după care funcționează Curtea de Casație.

Partea contra căreia s'a făcut recurs, va fi înștiințată din vreme, ca procesul să nu se judece în lipsă și să se producă inechități.

La dezbateri, fotoliul procurorului general va fi ocupat de un avocat delegat al Casei centrale a improprietărilor.

Textul de lege care prevede că părțile se vor judeca numai pe bază de acte și memorii, va fi modificat, introducându-se principiul oralității dezbaterilor.

Față deci de aceste importante declarații ale dlui subsecretar de stat al Domeniilor, avem credința că aplicarea reformei agrare — în totalul ei — nu va mai întârzia prea mult și totodată această aplicare va eși din sfera oamenilor profani în cunoștința unei atât de importante legislații.

Dela „Soc. națională ortodoxă a femeilor române” filiala Arad

Următoarele persoane s'au înscris ca membrii, sau au făcut simple donațiuni Soc. ort. rom. pe listele dnei Lucia V. Babescu:

Dl insp. gen. vama C. N. Dumitrescu 1000 lei, dna și dnul Victor Babescu 1000 lei, dna și dnul Ing. Pădeanu 1040 lei, dl ing. Sculy 1040 lei, dl Eugen Holzer, Intercoutinentale, Schenker, Lassen—Rubinstein, Eger, Albert Gross, M. King câte 500 lei, dna și dnul dr. Nichi 200 lei, dna și dnul prof. Manole 200 lei, dnul și dna preot Iuliu Halmăgian 200 lei, dna și dnul Nicolae Biru 200 lei, dna și dnul prof. Selegean 200 lei, dna Elena D. Anastasiu 200 lei, dl șef vama C. N. Bengean 200 lei, dl Panaitescu cfr. dl Axente Mincu 140 lei, dl I. Perten 140 lei, dl N. D. Tănăsescu 140 lei, dl Adalbert Marta 140 lei, dl Lucaci 140 lei, dl Bulzan Avian 140 lei, dl I. Vâlceleanu 140, dl I. Balta 140 lei, dl Cancicor 140 lei, dna Veturia dr.

Dna Ana Cote 100, dna N. Popescu 100, dna Eug. Pavlos 100, dna L. Marcovici 100, dna A. Tănăsescu 100, dna M. Gutu 100, dna N. Protopopescu 100, dnii: R. Piscureanu 100, Dregheșescu 100, prof. Dabiciu 100, Dșoara Seredan Emilia 100, dl Locot. Seredan Iustin 100, dna Valeria Const. 100, dnii: Löbell 100, Ing. Bartha 100, Ing. G. Budisleanu 100. Jean Weltman, 100, Kozma Ion 100, Gustav Wolf 100, Theodor Jianu 100, I. C. Ispravnic 100, P. Domani 100, Drecin Lader 100, Cioban Iuliu 100, Kaufmann 100, Brăger 100, Robert 100, Kiss 100, Corașel Muntean câte o 100, lei. Dna și dl Dr. Dante Gherman 80, dna și dl Ugrin 80, dna și dl Ștefan M. Popescu 80, dna și dl Dimitrie Popovici 80, dna și dl Traian Orădean 80, dna și dl Georgiu Popoviciu 80, dna și dl prof. Miron Musca 80, dl Caroni 80, dl Iie Rusu 80, dl Otyis Ioan câte 80 lei, dl Nasturel 75, dl Pesiu 75, dl C. Borosi 75, dl Sabin Mladin 75, dl Crăciun Marin câte 75 lei, dl Papp Ștefan 60, dnii: G. S. Merlndek 60, Andrei Hian 60, Weseliv 60, A. Beneș 60, Dancotan 60, Sever Lucian câte 60 lei, dna Corine Ing. Ionescu 40, dra Mărioara Popoviciu 40, dl Ioan Gaspar

40, dra Cornelia Barbulescu 40, dșoarele: Viorica Munteanu 40, Mărioara Cristea 40, Olimpia Constantinescu 40, Maria Perieteanu 40, Constante Niculescu 40, Lucie Ungurean 40, Lollo Ștefănescu 40 Beatrice Ștefănescu 40, dl Ispravnic Moise 40, dl Micloși Vasile câte 40 lei, dra Vander Emilia 30, Mia Doarin 20, I. Producu 20, M. Birca 20, Pop Victor câte 20 lei, P. Popovici 10 lei.

Totalul celor 3 liste din cotizațiuni și donațiuni s'a încasat suma de 15,735 lei. Decătre dna Lucia V. Babescu.

Dna Babescu aduce mulțumiri, în numele Societ. Ortodoxe, tuturor acestor persoane înscrise pe listele dșale și în special dlor: C. N. Dumitrescu Inspector general vama și dlui Bengean șeful vamei locale, dlui Inginer Corvin Pădean și Senly dela fabrica Astra, precum și dlui Avram Bulzan șeful poștei, cari și-au dat tot concursul pentru înscrierea de membri printre dnii funcționari dela vamă, poștă și fabrica Astra.

Furtul dela oficiul P. T. T. din Simeria

Cluj. În noaptea trecută la oficiul P. T. T. din Simeria s'a comis un furt de aproape un milion Lei. Răufăcătorii rămași necunoscuți până în prezent au pătruns în localul casei, unde au forțat casele de bani, ridicând suma de 850 mii Lei. În cursul cercetărilor pornite au fost reținuți la poliție doi controlori și cinci factori.

Noul manifestații muncitorești la Viena

Demonstrațiile muncitorilor fără lucru au continuat și pe ziua de azi. Mulțimea alcătuită în majoritate de comunisti s'a adunat în fața palatului Bellaria cu intenția de a pătrunde în dosul parlamentului. Fiind oprită de poliția, a traversat Ringul manifestându-se pretutindeni zgomotos. Poliția făcând uz de armă a disolvat tumultul. S'au făcut douăzecișisase arestări.

x Cadourile de Crăciun fotografiate pentru copii originale și naturale, precum și pentru adulți, portreturi executate cu gust artistic saionul Géza Nagy, Arad, Bul. Reg. Maria 8 (vis-a-vis cu prefectura județului) parter. (235)

INFORMAȚIUNI

Preț onor. abonați al ziarului nostru

Nevoiați a cunoaște că, abonamentele solvite anticipativ, la mâna dealerilor noștri, pentru ziarul zilnic, se consideră ca solvite, dela data apariției ziarului (15 Decembrie a. c.) și întru numărul lunilor prevăzute în lanța dată dela cotor.

Administrația ziarului.

Convocarea consiliului județean

În conformitate cu ordinul Ministerului de Interne, Consiliul județean a fost convocat în ședință extraordinară pentru ziua de 20 Decembrie la orele dimineața.

Prelungirea carnetelor de liber parcurs

Carnetele de identitate a funcționarilor de stat, militarilor, pensionarilor, precum și legitimațiile de liber parcurs a ziariștilor, au fost prelunghite cu valabilitatea până la data de 4 Martie 1927.

Reun. Fem. Rom. din Arad

Prima călduroasă mulțumiri tuturor damelor cari au contribuit cu donațiuni la cealalt Reun. aranjat în sala de spectacole la 11 Dec. 1926 și următorilor comercianți cari au dăruit mâncare și beutură: Kardos, Elatos, Adler, Schuchburg, Prokopec și Szabó György.

Asociațiunea industriașilor și comercianților români din Arad și jur

Duminecă, la 19 Decembrie crt. va serba sfântirea praporei lui donat sfintei biserici gr. cat. din loc. Membrii Asociațiunii sunt rugați să se prezinte la orele 10 a. m. în localul de birou de unde vor pleca în corpore la sfânta biserică pentru a asista la actul sfântirii. (402)

Pichete pentru grăniceri

Se știe că este absolută nevoie de pichete în lungul graniței și că în această chestiune au avut loc și alte discuții la prefectura de județ. Chestiunea devine iarăși actuală și nu știm cum va fi rezolvată de către delegația permanentă a consiliului județean. În numărul de mâine vom veni cu o propunere, pe care o credem destul de echitabilă.

Condamnarea unui fost polițist la Arad

Tribunalul din Sighetul Marmăției pe ziua de ieri a condamnat pe Tabau Gheorghe, polițaiul orașului, fost comisar de poliție la Arad la șapte luni închisoare corecțională, pentru abuz de putere și șantaj.

x Știre medicală. Dr. Róna medic specialist în boli de nas, gât, urechi, s'a mutat în str. Moise Nicoară Nr. 17 (lângă baia Sima). (360)

ULTIMA ORĂ

Incidentul Cudalbu-Dr. Lupu.

BUCUREȘTI — Diferendul iscat între dl Cudalbu ministrul justiției și dl Dr. Lupu din prilejul unei discuții ce a avut loc la cameră, în urma intervențiilor depuse din partea amicilor celor 2 adversari a fost tranșat pe cale pacifică Domnul ministru declarând că nu a avut intenția se jignească pe dl Dr. Lupu și regretă eșirea avută.

Discuția noului legi a presei.

BUCUREȘTI. — Comitetul de direcție al sindicatului ziariștilor a fost invitat de către ministerul de justiție să se pronunțe asupra noului legi a presei întocmită de către o comisiune de specialiști și care în curând va fi adusă în discuția corpurilor legislative.

Cazul dlui general Mărgineanu

BUCUREȘTI. — Ministerul de război în urma violentelor atacuri ce dl General Mărgineanu le a îndreptat împotriva șefului marelui stat major a instituit o comisie de arbitri compusă din generali cari vor avea să se pronunțe asupra acestui caz care a făcut atâta vală.

Condamnarea primului președinte al tribunalului de Cluj

CLUJ. — Consiliul superior disciplinar din București a început ieri judecarea dlui Leonida Petrescu fostul primpreședinte al Tribunalului din Cluj. Acuzarea susținută de dl procuror general Oprescu a recapitulat temeiurile raportului de dare în judecată insistând asupra necesității ca magistratura să fie ferită până și de suspiciuni cari ar putea știrbi prestigiul ei. Dl Leonida Petrescu și a susținut singur apărarea, încercând se dovedească nevinovăția sa.

Consiliul intrând în deliberare după lungi chibzuri a pronunțat sentința, condamnând pe dl Leonida Petrescu prin suspendare din funcțiune și punerea sa în disponibilitate pe un termen de 2 ani.

Amânarea ședinței delegației național-tărăniste

BUCUREȘTI. — Delegația permanentă național-tărănistă urma se țină astăzi ședință pentru a asculta importante declarații pe cari urma să le facă dl Iuliu Maniu despre tratativele avute în ultimele zile. Din motive necunoscute ședința s'a amânat.

x Dr Capdebo Gheorghe și-a mutat saloanele de consultare în str. Crișan 14. (372)

— Poate că plânge pușorul... Tăranul nu răspunde, scoase de pe umeri hamul dela roabă, se apropie de siera și, cu un semn din cap, îi arată pușorul la care trebuiau să ajungă cu mână în ziua aceea. Apoi, puse mâna pe roabă și începu să arunce nămol în apă. Munca cu furie, repede, gâfâind după ce umplu roaba, o împinse în apă cu putere, strigând:

— Împinge și tu pe a ta, trândavol... Pemeia simți hotărul îngăduitor ce-i era pentru copil, bunătața lui grăunțea. mângâierea aspră: dacă amână se apucău să transporte nămolul, trăveau mult mai repede lămă mișcările rezezi ale soțului cu o fidelitate maimuță, încărcă nămolul cu o diție împătrită, fără să-și mai cruceze terile, numai cu forța nervilor. Un cârcăit îi ieși din gât, ochii îi scăpară lumină vie, o dureau sânii, își stăruia lacrimile amare, lacrimi de du-

re neînțeleasă; și muncea înainte în băltoaca rece și puturoasă. De câte ori înfigea sapa în pământ, arunca o privire spre țărșuș: când era gata cu încărcatul, apuca roaba și pleca în fugă, după pilda bărbatului.

Negura se ridică înaltă, clădi zid temeinic până în vârful ulmilor. În mijlocul ei, copacii se iveau pete uriașe de culoare nehotărită, și cei doi nenorociții alergau de colo până colo, ca niște fantasmă moastruoase.

Capetele le cădeau înainte, brațele făceau gesturi mecanice, trupurile se încovoiau la pământ... Roțile roabelor scârțâiau și țipau, aburi lăptoși pluteau în jurul vedeniilor negre. În adâncimea cerului, se aprinse luceafărul, se țorșii, pălpăi, lumină tremurătoare în mijlocul întunericului.

In românește de
Barbu Brădescu

Mica publicitate.

CAUȚĂ incasator-vanzător pentru vânzarea mașinilor „SINGER” în rate Singer Bourne și Co. Arad. 375

Haine (blouse) croșetate, veste, Poulle-uri, ciorapi, mănuși, șaluri elegante de mătase, tricouri (indispens.) se capătă pe lângă prețuri convenabile la **SZÁNTÓ, Sir. Eminescu 6. Arad. 245**

Cine cumpără până în ziua **25 Decembrie** de la casa de modă

VÂNDOR

orice articole în valoare de Lei 2000, va primi, afară de un preț excepțional de scăzut, și un cadou tablou original în marime 41x50. Folosiți-Vă de ac ată rară ocazie. 398

Prețuri de Crăciun la

MUZSAY Arad,

Vis-a-vi de teatru.

Costum de lână pentru iarnă Lei 1760
Reglan double ori vîrter de lână Lei 2350
Palton de lână cu guler de blană Lei 2850
Palton de piele cu guler și căptușală de blană Lei 4000

Groitorie la măsură!

Mare depozit de stofă.

Szántó și Komlós

Prețurentul de larnă

Costum p. bărbați dela . . . 1750 L in sus
Costum p. băieți dela . . . 1250 L in sus
Costum p. băieți cu pant, scurți dela . . . 1050 L in sus
Palton p. barb. negru dela . . . 2200 L in sus
Palton p. barb. cu blană . . . 2600 L in sus
Palton p. barb. ulst. și raglan dela . . . 1850 L in sus
Palton p. băieți ulst. și raglan dela . . . 1350 L in sus
Palton p. băieți dela . . . 850 L in sus
Paltoane de piele dela . . . 4200 L in sus
Impermiabile (gumă) dela . . . 950 L in sus
Impermiabile p. dame dela . . . 1150 L in sus
Mare asortiment de stoffe din lână din străinătate
Uniforme pentru școlari după măsură. Arad, Piața Avram Iancu în palatul Teatrului. 207

Poftiți și încercați

a lua masa la

Restaurantul Central

Menu dejun — — Lei 30
Menu seara — — Lei 25
Variațiuni de mâncări primul rang. 288

KNAPP vopsește și curăță haine

Atelierul în Arad, Str. Episcopul Radu 10. — Loc pentru strângerea hainelor în Arad, Str. Brătianu 11. În edificiul Băncii Agrare Timișană. 271

Convocare

la Adunarea generală extraordinară

a Societății Anonime „Banca Asociață”

care se va ținea în ziua 31-a a lunii Decembrie 1926 la ora 11 a. m. la Arad, în localul societății (Bulev. Regina Maria No 21). 404

Ordinea de zi:

1. Aprobarea sporirii executate a capitalului social dela 5,000 000.— până la 10,000 000.— Lei.
2. Modificarea §-lui 5 din statute.
3. Discutarea eventualelor propuneri conf. art. 26 din statute.

Arad, la 17 Decembrie 1926.

Direcțiunea.

§ 29. Acționarul, respective reprezentantul său legal este dator a depune la societate acțiunile, după cari doarește a exercita dreptul de vot împreună cu cupoanele ne-expirate cel puțin cu 8 zile înainte adunării generale. În loc de depunere este suficient, dacă depune chitanța de depunere sau alte documente doveditoare, în care vreun institut financiar supus la socoteli publice, sau orice casierie publică, certifică, că acțiunile sunt depuse la sine.

Apel pentru subscrierea acțiilor!

Adunarea generală a Băncii Asoclate Societate Anonimă ținută la 22 Martie 1925 a decis sporirea capitalului social dela 5,000 000.— la 10,000.000 de Lei. Aceasta sporire fiind autorizată sub Nrul 111813—1925 de către Ministerul de Finanțe în baza însărcinării noastre vărsăm 100.000 buc de acții în valoare nominală de 50.— Lei bucata, respective în număr potrivit acțiile unificate din câte 10 buc. de acții în valoarea nominală de 500 — Lei bucata, cele unificate din câte 100 buc. în valoarea nominală de 5.000.— Lei bucata și în primul rând le oferim pentru subscrieri acționarilor actuali, sub următoarele condițiuni:

1. Cursul de emisiune al acțiilor unificate din 10 buc. îl stabilim în (cincisute) 500.— Lei, iar a celor unificate din 100 buc. în 5.000.— Lei bucata.

2. Subscrierile se pot face în Arad, la sediul institutului (Bulev. Regina Maria No. 21) și la sucursalele institutului în comunele: Ineu, Cermei, Șebiș, Buteni și Gurahonț.

3. Termenul pentru încheierea subscrierilor îl fixăm inclusiv pentru ziua 30 (treizecea) luna Decembrie 1926.

4. Cu prilejul subscrierilor se va vărsa pro acție unificată din 10 buc. 500 (cincisute) de Lei și după ceea unificată din 100 buc. 5.000 (cincimii) de Lei, în schimbul adeverințelor eliberate cu prilejul subscrierii.

5. Acțiunile, cari pe baza dreptului de preemțiune nu vor fi subscribe de actualii acționari, ele vor fi plasate la alții.

6. Drepturile statutare în baza nouilor acții vor fi exercitate de către purtători începând dela 1 Ianuarie 1927 și dreptul lor de dividende li-se cuvine deli anul de gestiune 1927.

7. După vărsămintele făcute în baza subscrierilor institutul va beneficia o dobândă de 14% socotită dela ziua vărsării până la 31 Decembrie 1926. Plata acestei dobânzi va fi notată pe adeverința eliberată și predată cu prilejul subscrierii.

8. Purtătorii acțiilor vechi, dacă sunt cetățeni români, au o prioritate pentru subscriere a unei acții noi după câte o acție veche, ce o posed. Exercițarea priorității va fi notată pe acțiunile vechi prezentate, pe coala de subscriere și pe adeverința predată subscrietorului.

9. În cazul de suprasubscriere direcțiunea institutului își va exercita dreptul de ștergere menținând prioritatea prevăzută în punctul precedent.

10. Cheltuielile și taxele, ce vor naște din emisiune, cad în sarcina institutului.

Facem apel către Dniș noștri acționari și către toți interesații, să ia parte la subscrieri sub condițiunile de mai sus.

Arad, la 16 Decembrie 1926.

Direcțiunea.

Cel care v'or să se aprovizioneze pentru larnă cu vestiminte ca: uniforme civile ori de institut public, precum și cu căptușit și căciuli din blană, stoffe pentru școlari și armată să corezeze firma

(209) 000000

Schäffer Henrik

Arad, Bulev. Regina Maria 25.

Cea mai veche întreprindere de fabricat căciuli de articole pan.ru uniforme și stoffe etc. etc. bogat cu prețuri mai convenabile.

PYRAM

cremă de ghetă, pastă pentru parchetă, lack pentru duzumea, negreală pt. piele etc. calitate

Reprezentant exclusiv: **Friedmann** ARAD, Str. Em. (Palatul Ortutay).

Dacă te dor picioarele sau fâlpile nu suferi și nu ai rea lor și caută **IOAN RADA** pantofar în Arad, Str. Caragiela Nr. 20., imediat modelul în ipsos (gips) și execută și pentru cele rinzii picioare ghetă comode.

Atelierul de broderii, țesături și cusături

al doamnei **Cristina Săbău**

Arad, Strada Gojdu Nr. 17.

Confecționează; Cuverturi de pat, perdele, fețe de lingerie etc. Specialități de batiste. Bogat în modele artistice pentru brodat. :: Imprimă modele pe pânză.

Auchete și cununi ocazionale foarte frumoase, rite variațiuni, asortiment bogat cu prețuri convenabile

florăria JAN ARAD, Str. Eminescu 20-22. ATENȚIE! Firma JANOS numai în Str. Eminescu 20-22 există. Celelalte cu nume noi folosesc nume fals.

Vinuri excelente de Podgorie! Mâncări gustouse calde și reci prompt. :: Prețuri solide la **MARKUS**, Bulev. Regele Ferdinand 39. Abonamente a la și cină 1200 lei lunar.

Direcțiunea Uzinelor de

a orașului Arad.

Se află în situație plăcută, ca să servească On. Public cu energie înaltă, cu a cărui ajutor putem ca în timpul de pace să mină, încălzi, pregăti mâncări, a călca rufe și a ne scâlca. necesare și montările le execută n pe rate și pe prețuri

Uzinele Comunale Secția gaz aerian: Arad, Str. Muciu Scevola 9, 11, 13. — Telefon: 27

Biroul uzinelor din Str. Eminescu No. 4, stă la dispoziția On. public ce privesc comenzile etc.

Aparate și accesorii pt. RADIO

se pot căpăta de mai ieftine ca oricând „ELECTRON” dere de electricitate și mecanicării Arad, Str. Meșianu 1.

Nou magazin de mobile!

Avizăm on. public că am deschis în Arad, Str. Bucur un magazin de mobile unde avem un stabil și mare asortiment de mobile fabricație proprie din cele mai moderne cu prețuri venabile. Persoane credibile obțin condițiuni favorabile. Rugând sprijinul on. public

Prima Fabrică Română de Mobile

Casa de Păstrare și Secția Seliște, Suedușala Arad, Strada Bucur Nr. 10.

GHETE pentru bărbați, dame și copii „BALL” „POPPER” precum și renumiții șușoni

loci Treton și Wimpassing le puteți procura viz-a-vis cu orășenesc.

Lévai și Szigeti